

BÜLTEN

8 Eylül 2023

Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirketle İşlem Yapma Ve Şirkete Borçlanma Yasağı

Anonim Şirketlerde şirket iş ve iş ilişkilerini yürütülmesi, şirket ve şirket ortakları arasındaki ilişkiyi sağlanmasıyla sorumlu organ Yönetim Kuruludur. Bu kapsamda Yönetim Kurulu şirket adına işlemler gerçekleştirme yetkisine sahiptir. Yönetim Kurulu üyelerinin bu yetkisini kendi lehine kötü niyetli kullanamaması ve şirket malvarlığının korunabilmesi adına Türk Ticaret Kanunu (TTK) Yönetim Kurulu Üyelerinin bağlı oldukları şirketle işlem yapmasını ve şirkete borçlanmasını yasaklamıştır.

Yasağın Hukuksal Dayanağı

Anonim şirketlerde Yönetim Kurulu üyelerine atfedilen en önemli yükümlülüklerden birisi sadakat yükümlülüğüdür. Yönetim Kurulu işlemlerini şirket menfaatleri çerçevesinde özen ve sadakat içerisinde yapmak durumundadır.

Şirketle İşlem Yapma Yasağı

TTK m.395/2de Yönetim Kurulu üyelerinin şirketle kendileri adına veya üçüncü bir kişinin temsilcisi olarak yaptıkları işlemleri yasaklamıştır. Bu işlemlerin şirket konusuna giren bir işlem olup olmadığı önemsizdir.

Bu yasak nispi emredici bir hüküm olması sebebiyle aksi kararlaştırılabilir niteliktedir. Buna bağlı olarak şirket esas sözleşmesinde Yönetim Kurulu üyelerinin şirketle kendi adına veya bir başkasının temsilcisi olarak işlem yapabilmesi kararlaştırılabilir. Ancak belirtmek gerekir ki böyle bir hüküm konulması tüm Yönetim Kurulu üyeleri için bir serbestiyet yaratacaktır.

Yasağa Aykırı Yapılan İşlemin İptali Gerekir mi?

Yönetim Kurulu üyelerinin bu şekilde yasağa aykırı bir işlem yapması halinde işlem askıda hükümsüz olacak yani işlemin geçerliliği Genel Kurul tarafından işlemin onaylanmasına bağlı olacaktır. Genel kurul işlemin yapılmasından önce işlemin yapılmasına izin vererek veya işlemin yapılmasından sonra icazet vererek işlemi geçerli hale getirebilir. İşlemin geçersizliği için herhangi bir iptal işlemine gerek yoktur.

İşlemin Geçersizliğini İleri Sürebilecek tek taraf Şirkettir. İşleminde karşı taraf konumunda bulunan ve şirketle işlem yapan Yönetim Kurulu üyesi veya Yönetim Kurulu üyesi adına işlem yapan üçüncü kişi ilgili işlemin geçersiz olduğu iddiasında bulunamaz.

Hukuki Sorumluluk

Yönetim Kurulu üyesi bu yasağı ihlal ederek bir işlem gerçekleştirmesi halinde TTK m.553 gereği kusurları varsa şirkete verdikleri zararlardan dolayı sorumludur. Bu zarar Yönetim Kurulu üyelerinin sadakat borcu kapsamında şirketin bu işlemin yapılması sebebiyle daha karlı başka bir işlemi gerçekleştirememesi olarak da belirlenebilir.

Cezai Sorumluluk

TTK m.562/5 bu yasağı ihlal ederek işlemi gerçekleştiren Yönetim Kurulu üyesine cezai sorumluluk da atfetmiştir. Yasağı ihlal ederek işlem gerçekleştiren kişi 300 günden az olmamak üzere adli para cezasına çarptırılır.

Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirkete Borçlanma Yasağı

Yine TTK m.395/2 kapsamında şirket malvarlığının korunması amacıyla Anonim Şirkette pay sahibi olmayan Yönetim Kurulu üyeleri ve bu üyelerin alt ve üst soyundan birinin ya da eşinin yahut üçüncü derece dâhil üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımlarından birinin şirkete nakit borçlanmasını da yasaklamıştır. Madde metninden anlaşılacağı üzere borçlanma yasağı sadece nakdi borçlanmayı kapsamaktadır.

Bu yasak kapsamında biraz önce sayılan kişiler şirketten borç alamaz, şirketten kefalet, garanti, teminat sözleşmesi imzalamazlar. Şirkete borçlanılması durumunda alacaklıların şirket yerine doğrudan işlemi gerçekleştiren kişiyi takip imkanı doğacaktır.

Şirkete Karşı Borçlanma Yasağı Sadece Pay Sahibi Olmayan Yönetim Kurulu Üyelerini mi Kapsar?

İlgili madde yalnızca pay sahibi olmayan Yönetim Kurulu üyelerini kapsamaktadır. Pay sahibi olan Yönetim Kurulu üyeleri ise TTK m.358 gereği 'sermaye taahhüdünden doğan vadesi gelmiş borçlarını ifa etmedikçe ve şirketin serbest yedek akçelerle birlikte kârı geçmiş yıl zararlarını karşılayacak düzeyde olmadıkça' şirkete borçlanamayacaktır.

SONUÇ

Anonim Şirketlerin yürütme organı niteliğinde bulunan Yönetim Kurulu üyelerinin şirketle işlem yapabilmesi Genel Kurul kararına bağlı kılınmıştır. Bu bağlamda pay sahibi olunan şirkette Yönetim Kurulu üyelerinin yaptıkları işlemlerin geçerliliği konusunda Genel Kurulda kullanılacak oy önemli bir nitelik taşıyacaktır. Buna ek olarak Yönetim Kurulu üyelerinin de şirket ile işlem yaparken bu yasağa aykırı davranmamaya dikkat etmesi gerekmektedir. Tabii ki işlemlerin hukuki olarak yasak kapsamında olup olmayacağıının belirlenmesi noktasında uzman bir avukat görüşü alınarak riskten kaçınılabilir.